

1..Редицата $\{a_n\}_1^\infty$ се нарича сходяща ако съществува число l такова, че за всяко $\varepsilon > 0$ и $n > l$ имаме неравенството $|a_n - a| < \varepsilon$, където $\{a_n\}_1^\infty$ клони към a .

2.Числото a се нарича граница на редицата $\{a_n\}_1^\infty$, ако за всяко произволно малко положително число $\varepsilon > 0$, може да се намери такова число $N(\varepsilon)$, че всички членове на a_n на редицата с номера $n > N(\varepsilon)$ да попаднат в интервала $(a - \varepsilon; a + \varepsilon)$ тоест да е изпълнено $|a_n - a| < \varepsilon$ за всички $n > N(\varepsilon)$.

3.Редицата $\{a_n\}_1^\infty$ се нарича сходяща, ако съществува число l такова, че за всяко $\varepsilon > 0$ и $n > l$ имаме неравенството $|a_n - a| < \varepsilon$, където $\{a_n\}_1^\infty$ клони към a .

4.Казваме, че редицата $\{a_n\}_1^\infty$ клони към $+\infty (-\infty)$, ако за всяко число $C > 0 (C < 0)$, съществува такова l , че при $l > n$ е изпълнено неравенството $a_n > C (a_n < C)$.

5.Казваме, че числото a е точка на съгъстяване на редицата $\{a_n\}_1^\infty$, ако във всяка околност на a се съдържат безброй много членове на редицата.

6.Казваме, че функцията $f(x) : R \rightarrow R$ клони към $+\infty (-\infty)$ когато x клони към $+\infty (-\infty)$, ако Коши:

... за всяко $A > 0 (< 0)$ съществува $B > 0 (< 0)$ такива, че от $x > B (< B)$ следва, че $f(x) > A (< A)$.

Хайне:

... за всяка редица (x_n) , такова, че $\lim_{x \rightarrow +\infty} x_n = +\infty$ следва, че $\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x_n) = +\infty$

7. Хайне:

Казваме, че функцията $f: D \rightarrow R$ клони към числото A (има гр. A) при $x \rightarrow x_0$, ако за всяка редица $\{x_n\} \rightarrow x_0$, $x_n \in D$, $x_n \neq x_0$ имаме $f(x_n) \rightarrow A$.

Коши:

Казваме, че числото A е граница на функцията $f: D \rightarrow R$ при $x \rightarrow x_0$, ако за всяко $\varepsilon > 0$ съществува такова $\delta > 0$, че щом $0 < |x - x_0| < \delta$ и $x \in D$ имаме $|f(x) - A| < \varepsilon$.

8. Хайне:

Казваме, че функцията $f: D \rightarrow \mathbb{R}$ клони към числото A при $x \rightarrow +\infty$ ($x \rightarrow -\infty$), ако за всяка редица от точки на D $\{x_n\} \rightarrow +\infty$ ($\{x_n\} \rightarrow -\infty$) имаме $\{f(x_n)\} \rightarrow A$.

Коши:

Казваме, че числото A е граница на функцията $f: D \rightarrow \mathbb{R}$ при $x \rightarrow +\infty$ ($x \rightarrow -\infty$), ако за всяко $\varepsilon > 0$ може да се намери такова число B , че щом $x \in D$ и $x > B$ ($x < B$) да имаме $|f(x) - A| < \varepsilon$.

9. Казваме, че функцията $f(x) : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ клони към $+\infty$, когато x клони към $+\infty$, ако:

Хайне:

Числото x се нарича граница на функцията f при $x \rightarrow +\infty$ ако за всяка безкрайно голяма редица от стойности на аргумента $\{x_n\}$ всички членове, на която са положителни, съответната редица от стойности на функцията $\{f(x_n)\}$ клони към числото b

Коши:

Числото x се нарича граница на функцията f при $x \rightarrow +\infty$, ако за всяко положително число ε съществува такова положително число δ , че за всички стойности на аргумента x , удовлетворяващи условието $x > \delta$ да е изпълнено неравенството

10. Вайерщрас:

Ако $f(x)$ е непрекъсната и дефинирана над интервала $[a, b]$ то нейните точни горна и долна граници в интервала $[a, b]$ съществуват и освен това се достигат в интервала.

11. Функцията $f(x)$ се нарича диференцируема в точката a , ако е дефинирана в околност на точката a и ако съществува граница на диференчното частно при $x \rightarrow a$.

По определение: $f'(a) = \lim_{x \rightarrow a} \frac{f(x) - f(a)}{x - a}$

12. Лагранж:

Формулирайте и докажете теоремата на Лагранж: Нека функцията f непрекъсната в затворения интервал $[a, b]$ и диференцируема в отворения интервал (a, b) . Тогава съществува ε принадлежащо на (a, b) , такова че $f(b) - f(a) = f'(\varepsilon) \cdot (b - a)$

Доказателство:

Да отбележим, че при $f(a) = f(b)$ получаваме теоремата на Рол, която е частен случай на теоремата на Лагранж.

Разглеждаме функцията $g(x) = f(x) - k \cdot x$, където $k = \frac{f(b) - f(a)}{(b - a)}$, в такъв случай $g(a) = g$

(b) ; действително

$g(a) = g(b) \Leftrightarrow f(a) - k \cdot a = f(b) - k \cdot b \Leftrightarrow f(b) - f(a) = k(b - a)$, което очевидно е изпълнено;

освен това $g(x)$ е дефинирана и непрекъсната в затворения интервал

$[a, b]$ и $g(x)$ е диференцируема в отворения интервал (a, b) ; налице са

условията в теоремата на Рол от където следва, че съществува $\varepsilon \in (a, b)$, такова че

$g'(\varepsilon) = 0 \rightarrow f'(\varepsilon) - k = 0 \rightarrow f(b) - f(a) = f'(\varepsilon) \cdot (b - a)$.

13. Рол:

Нека функцията $f(x)$ е непрекъсната в затворения интервал $[a, b]$. Диференцируема е

в отворения интервал (a, b) . В краищата на интервала $[a, b]$ функцията $y = f(x)$ получава еднакви стойности: $f(a) = f(b)$. Тогава съществува точка ε , вътрешна за интервала $[a, b]$: $\varepsilon \in (a, b)$, за която $f'(\varepsilon) = 0$.

Доказателство:

Нека функцията $y = f(x)$ не е константна функция в интервала $[a, b]$. Тогава от теоремата за непрекъснати функции в затворен интервал следва, че съществува такава стойност $\varepsilon \in (a, b)$ за която функцията $y = f(x)$ получава максималната си стойност. За ε можем да приложим теоремата на Ферма от която следва, че $f'(\varepsilon) = 0$.

14. Формулирайте и докажете правилото за смяна на променливите за неопределени интеграл:

Правило:

Нека функцията $f(x)$ е непрекъсната в отворения интервал Δ_x , а $\varphi(t)$ е непрекъснато диференцируема в отворения интервал Δ_t , при

което $\varphi(\Delta_t) \subset \Delta_x$. Тогава, ако $\int f(x)dx = F(x) + C$
,то $\int f(\varphi(t))\varphi'(t)dt = F(\varphi(t)) + C$.

Доказателство:

Да положим $\Phi(t) = F(\varphi(t))$. Съгласно верижното правило за диференциране на съставни функции имаме $\Phi'(t) = F'(\varphi(t))\varphi'(t) = f(\varphi(t))\varphi'(t)$, понеже по определение $F'(x) = f(x)$. Това показва, че $\Phi(t)$ е една примитивна за функцията $f(\varphi(t))\varphi'(t)$, откъдето следва верността на формулата $\int f(\varphi(t))\varphi'(t)dt = F(\varphi(t)) + C$.

15.Формулирайте и докажете правилото за интегриране по части за неопределени интеграли.

Правило:

Нека функциите $f(x)$ и $g(x)$ имат непрекъснати производни в отворения интервал Δ .
Тогава $\int f(x)g'(x)dx = f(x)g(x) - \int g(x)f'(x)dx$, $x \in \Delta$.

Доказателство:

Съгласно формулата за диференциране на произведения $[f(x)g(x)]' = f'(x)g(x) + f(x)g'(x)$,

$$f(x)g'(x) = [f(x)g(x)]' - f'(x)g(x),$$

следователно

$$\begin{aligned} \int f(x)g'(x)dx &= \int [f(x)g(x)]' dx - \int f'(x)g(x)dx, \\ \int f(x)g'(x)dx &= f(x)g(x) - \int f'(x)g(x)dx, \end{aligned}$$

понеже

$$\int [f(x)g(x)]' dx = f(x)g(x) + C.$$

16.Ферма

Ако функцията f има локален екстремум в точката x_0 и е диференцируема в x_0 , то $f'(x_0) = 0$

17. Докажете, че двете дефиниции (условия Хайне-Коши) са еквивалентни.

1) Ще покажем, че от определението на Хайне следва определението на Коши.

Допускаме обратното, т.е. че за някоя функция $f: D \rightarrow \mathbb{R}$ числото A е

граница при $x \rightarrow x_0$ по Хайне, но условието в определението на

Коши не е изпълнено. Тогава съществува такова число $\varepsilon_0 > 0$, че за всяко число $\delta > 0$ съществува точка $x \in D$, удовлетворяваща $0 < |x - x_0| < \delta$ и

$|f(x) - A| \geq \varepsilon_0$. Даваме на δ последователно стойности $1/n, n=1, 2, \dots$ и получаваме съответно точки $x_n \in D$ такива, че $0 < |x_n - x_0| < 1/n$ и $|f(x_n) -$

$A| \geq \varepsilon_0$. Разглеждаме редицата $\{x_n\}$. Очевидно $\{x_n\}$ клони към x_0 , понеже

$|x_n - x_0| < 1/n$ за всяко n . От друга страна редицата $\{f(x_n)\}$ не клони към A

понеже $|f(x_n) - A| \geq \varepsilon_0$ за всяко n .

Това противоречи на предположението, че $\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = A$ по определението

на Хайне. Полученото противоречие показва, че ако функцията f има граница A съгласно определението на Хайне, то тя има същата граница и според определението на Коши.

2) Обратно, нека предположим, че $\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = A$ по определението на

Коши. Взимаме произволна редица $\{x_n\} \rightarrow x_0, x_n \neq x_0, x_n \in D$. Фиксираме число $\varepsilon > 0$ и избираме $\delta > 0$ така, че щом $x_n \in D$ и $0 < |x_n - x_0| < \delta$ да имаме

$|f(x_n) - A| < \varepsilon$. Тъй като $\{x_n\} \rightarrow x_0$, то съществува такова число v , че при $n > v$ е изпълнено

$|x_n - x_0| < \delta$, а следователно и $|f(x_n) - A| < \varepsilon$. С това проверихме, че $\{f(x_n)\} \rightarrow$

A показва, че от определението на Коши следва определението на Хайне.

18. Кантор

Ако функцията f е непрекъсната в крайния затворен интервал $[a, b]$, то тя е равномерно непрекъсната в него.

19. Лема за двамата полицаи

Нека $f(x) \leq g(x) \leq h(x)$ за всяко x от общата дефиниционна област D на функциите f, g и h . Ако $\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = \lim_{x \rightarrow x_0} h(x) = C$, то границата $\lim_{x \rightarrow x_0} g(x)$ съществува и равна на C .